

Karolina Muzyczka

Zasada prawdy obiektywnej w administracyjnym postępowaniu dowodowym

Civitas et Lex nr 3 (11), 39-45

2016

Artykuł został opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

PRAWO / LAW**KAROLINA MUZYCZKA****ZASADA PRAWDY OBIEKTYWNEJ
W ADMINISTRACYJNYM
POSTĘPOWANIU DOWODOWYM**

Współczesne zasady prawa dowodowego w sensie abstrakcyjnym są wspólne dla postępowań dowodowych niezależnie od procedury dowodowej (karnej, administracyjnej, cywilnej). Postępowanie dowodowe za każdym razem zmierza do ustalenia stanu faktycznego, po uwzględnieniu którego wydawane jest rozstrzygnięcie¹. Zasady prawa dowodowego, czyli ogólne normy obowiązujące w postępowaniu dowodowym, zawierają pewne odrębności wynikające ze specyfiki każdego postępowania. Zasady administracyjnego postępowania dowodowego zostały uregulowane w ustawie z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (dalej: k.p.a.)². Są to postulaty skierowane do organu prowadzącego postępowanie dowodowe, wskazujące sposoby działania, takie jak: jawność wobec strony, bezpośredniość, koncentracja materiału dowodowego oraz swoboda oceny dowodów³. Celem niniejszego artykułu jest zwięzłe przedstawienie środków dowodowych w postępowaniu administracyjnym oraz komponentów zasady prawdy obiektywnej obowiązującej w tym postępowaniu.

1. Środki dowodowe w postępowaniu administracyjnym

Zasada prawdy obiektywnej jest uważana za naczelną zasadę w postępowaniu administracyjnym, gdyż ma podstawowy wpływ na kształtowanie całego postępowania administracyjnego pod względem merytorycznym, a w szczególności postępowania dowodowego. W myśl art. 7 k.p.a. w toku postępowania administracyjnego organ administracji publicznej ma obowiązek dokładnego ustalenia stanu faktycznego oraz załatwienia sprawy, mając na względzie interes

KAROLINA MUZYCZKA, doktorantka na Wydziale Prawa Uniwersytetu Humanistycznospołecznego SWPS w Warszawie; e-mail: k_muzyczka@wp.pl

¹ D. Kaczmarek, A. Taracha, *Prawo dowodowe. Zarys wykładu*, pod red. R. Kmiecika, Kraków 2005, s. 78.

² T.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 23 ze zm.

³ A. Wiktorowska, *Postępowanie administracyjne, ogólne, podatkowe, egzekucyjne i przed sądami administracyjnymi*, pod red. M. Wierzbowskiego, Warszawa 2007, s. 115n.

społeczny i słuszny interes strony. Taki stan uzyskuje się w postępowaniu przez konfrontację zeznań świadków, przesłuchania stron, opinii biegłych, badania wiarygodności przedstawionych dowodów, a także przez ocenę logiczną całego materiału dowodowego. Z zasady tej wynika obowiązek ustalenia z urzędu, jakie dowody są niezbędne dla ustalenia stanu faktycznego sprawy⁴.

Ocena dowodów przez organ administracyjny następuje po uprzednim przeprowadzeniu tzw. procedury dowodzenia. Termin ten jest wieloznaczny i może oznaczać zarówno wnioskowanie o istnieniu, jak i nieistnieniu pewnych faktów na podstawie środków dowodowych⁵. A. Wróbel wskazuje, że „przepis art. 75 używa pojęcia ‘dowód’ w znaczeniu środka dowodowego, który pozwala na przekonanie się organu o istnieniu lub nieistnieniu danych faktów, względnie prawdziwości lub fałszywości twierdzenia o faktach”⁶. Środkiem tym jest rzecz, czynność bądź źródło dowodowe, w oparciu o które przeprowadzono postępowanie dowodowe. Źródłem dowodowym są osoby dostarczające środków dowodowych lub rzeczy, z których wynika określony środek dowodowy. W tym znaczeniu źródłem dowodowym może być strona postępowania, jej przedstawiciel ustawowy, następca, uczestnicy postępowania nieangażujący w postępowaniu na prawach strony, dowody rzeczowe będące przedmiotem oględzin, dokumenty, a także strony nieznane organowi prowadzącemu postępowanie⁷. W. Dawidowicz wskazuje na różnicę między pojęciem dowodu oraz pojęciem środka dowodowego: „dowód jako wynik procesu dowodzenia jest pojęciem ‘konkretnym’, natomiast środki dowodowe można traktować w sposób abstrakcyjny jako pewne typy źródeł informacji”⁸.

Strona ma prawo, a nie obowiązek, uczestniczenia w postępowaniu administracyjnym, oprócz wypadków, kiedy zostanie wezwana do udziału w podejmowanych czynnościach (art. 50 § 1 k.p.a.). Organ bez względu na to, czy strona podejmuje obronę swoich interesów, czy nie, z urzędu jest obowiązany chronić interesy strony. Organ administracyjny z urzędu może zbierać materiały dowodowe, określać okoliczności faktyczne, jakie uważa za istotne do załatwienia sprawy oraz dopuszczać dowody w powyższych okolicznościach (art. 75 § 1 k.p.a.). Strona nie jest jednak zwolniona z obowiązku przedstawienia dowodów potrzebnych dla rozstrzygnięcia sprawy. Postępowanie dowodowe w procesie administracyjnym opiera się na inkwizycyjnej regule obligującej organ administracji do wyczerpującego zebrania i rozpatrzenia całego materiału dowodowego (art. 77 § 1 k.p.a.). Następnie, zgodnie z zasadą swobodnej oceny dowodów, należy ocenić na jego podstawie, czy dana okoliczność została udowodniona (art. 80 k.p.a.)⁹. W tej kwestii wypowiedział się Naczelny Sąd Administracyjny (dalej: NSA)

⁴ R. Kędziera, *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, Warszawa 2011, s. 65.

⁵ W. Siedlecki, *Postępowanie cywilne. Zarys wykładu*, Warszawa 1987, s. 250.

⁶ A. Wróbel, w: M. Jaśkowska, A. Wróbel, *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, Warszawa 2009, s. 315.

⁷ A. Witkowska, *Kodeks postępowania administracyjnego. Komentarz*, pod red. M. Wierzbowskiego, Warszawa 2013, s. 411–412.

⁸ W. Dawidowicz, *Zarys procesu w administracji*, Warszawa 1989, s. 10.

⁹ R. Kędziera, *Kodeks postępowania administracyjnego...*, s. 65.

w wyroku z dnia 7 maja 1985 r., w którym stwierdził, że „obowiązek przeprowadzenia całego postępowania co do wszystkich istotnych okoliczności spoczywa na organie i nie może być przerzucony na stronę”¹⁰. Z kolei NSA w wyroku z dnia 6 stycznia 1994 r. stwierdził, że „zaniechanie przez organ administracji podjęcia czynności procesowych zmierzających do zebrania pełnego materiału dowodowego, zwłaszcza gdy strona powołuje się na określone i ważne dla niej okoliczności, jest uchybieniem przepisom postępowania administracyjnego”¹¹. Oznacza to, że w postępowaniu administracyjnym ciężar dowodu spoczywa na organie administracyjnym.

Zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 84 § 1 k.p.a., gdy w sprawie wymagane są wiadomości specjalne, organ administracji publicznej może zwrócić się do biegłego lub biegłych o wydanie opinii. Istotne jest również, jak to sformułowano w komentarzach kodeksowych: biegły nie jest powołany do ustalenia stanu faktycznego, lecz wyjaśnienia okoliczności wskazanych przez organ administracji publicznej z punktu widzenia posiadanych przez niego wiadomości specjalnych. Jest on pomocnikiem organu administracji publicznej w ustalaniu bądź ocenie stanu faktycznego. W myśl art. 263 § 3 k.p.a. należności biegłych zalicza się do kosztów postępowania administracyjnego, które co do wysokości, osoby obciążonej i terminu uiszczenia ustalane są w decyzji organu (art. 264 § 1 k.p.a.), a ich ewentualne ściągnięcie następuje w trybie egzekucji administracyjnej (art. 265 k.p.a.). Biegłemu przysługuje przy tym uprawnienie do uzyskania zaliczki na poczet wydatków związanych z opracowaniem opinii, o czym stanowi przepis art. 262 § 2 k.p.a.¹²

Dowody zebrane przez organy administracyjne mogą być w dalszej fazie postępowania wyjaśniającego zakwestionowane przez inne dowody. Organ administracyjny może odmówić wiarygodności każdemu ze zgromadzonych dowodów, w tym również opinii biegłego oraz ocenie poprawności sporządzenia operatu dokonanej w trybie art. 157 § 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 r. o gospodarce nieruchomościami¹³. Reguły oceny materiału dowodowego nie zostały ustanowione w żadnym przepisie powszechnie obowiązującego prawa i wywodzą się z doktryny, zgodnie z obowiązującymi poglądami. Organ, oceniając materiał dowodowy, winien w szczególności opierać się na dowodach zgromadzonych przez organ, oceniać całokształt materiału dowodowego oraz dokonać oceny znaczenia i wartości poszczególnych dowodów. Jak słusznie podkreślił NSA w wyroku z dnia 12 grudnia 1983 r., stwierdzając, że „przy ocenie opinii biegłego organu administracji publicznej nie może ograniczać się do powołania na konkluzję zawartą w opinii biegłego, lecz obowiązany jest sprawdzić, na jakich przesłankach biegły oparł konkluzję i skontrolować prawidłowość jego

¹⁰ Wyrok NSA z dnia 7 maja 1985 r., sygn. akt. II SA 318 niepubl.; wyrok WSA z dnia 5 stycznia 2016 r., sygn. akt II SA/Bd 985/15, Lex nr 1976776.

¹¹ Wyrok NSA z dnia 6 stycznia 1994 r., sygn. akt SA/Wr 806/93 niepubl.; wyrok WSA z dnia 16 października 2014 r., sygn. akt IV SA/Wa 1039/14, Lex nr 1553516.

¹² H. Krzysiak-Molczyk, w: T. Woś, H. Krzysiak-Molczyk, M. Romańska, *Prawo o postępowaniu administracyjnym*, Warszawa 2007, s. 357–360.

¹³ T.j. Dz. U. z 2016 r. poz. 65 ze zm.

rozumowania. Kontrola taka polega na sprawdzaniu z punktu widzenia logiki i zasad doświadczenia życiowego, prawidłowości rozumowania przeprowadzonego w uzasadnieniu opinii¹⁴. W tej kwestii wypowiedział się NSA w wyroku z dnia 26 stycznia 2006 r., stwierdzając, że „zarówno organy administracyjne, jak i sądy rozpatrujące sprawę mają obowiązek ocenić na podstawie art. 80 k.p.a. dowodową wartość złożonego aparatu szacunkowego. Żadne argumenty nie przemawiają za tym, aby organy rozpoznające sprawę na podstawie tego dokumentu nie mogły samodzielnie ocenić jego wartości dowodowej i ewentualnie żądać od rzeczoznawcy majątkowego uzupełnienia tego dokumentu lub wyjaśnień co do jego treści”¹⁵.

2. Zasada swobodnej oceny dowodów i dobór środków dowodowych

W doktrynie procesu karnego podnosi się, że zasadę swobodnej oceny dowodów, uznawaną we wszystkich polskich procedurach, należałoby dziś nazwać raczej „zasadą racjonalnej oceny dowodów”¹⁶ bądź „zasadą swobodnej, lecz uzasadnionej i kontrolowanej oceny dowodów”¹⁷. Zdaniem S. Waltoś, organ procesowy nie powinien w trakcie oceny dowodów kierować się uczuciami, emocjami czy uprzedzeniami, przede wszystkim zaś jego sposób rozumowania nie może być irracjonalny¹⁸. Natomiast fakty nieobjęte materiałem dowodowym nie mogą być podstawą wydania decyzji administracyjnej, chyba że są to fakty powszechnie znane lub znane organowi z urzędu. Podobne stanowisko dotyczące zebrania całokształtu materiału dowodowego podał NSA wyroku z dnia 4 września 1981 r., stwierdzając, „że organ rozpoznając materiał dowodowy nie może pominąć żadnego dowodu. Pominięcie jakiegokolwiek dowodu może wzbudzić wątpliwości co do trafności oceny innych dowodów”¹⁹. Inaczej unormowana jest sprawa ciężaru dowodu w prawie cywilnym. Zgodnie z art. 6 ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks cywilny²⁰, ciężar udowodnienia faktu spoczywa na osobie, która z faktu tego wywodzi skutki prawne.

Oczywisty obowiązek organu zbierania i rozpatrywania całego materiału dowodowego nie jest równoznaczny z pozbawieniem strony lub stron oraz podmiotów działających na prawach strony inicjatywy dowodowej pojmowanej jako prawo do formułowania stosownych wniosków dowodowych. Możliwość ta jest konsekwencją ogólnej zasady czynnego udziału stron w postępowaniu (art. 10 § 1 k.p.a.). Zgodnie z powyższą zasadą, strona ma prawo czynnie uczestniczyć

¹⁴ Wyrok NSA z dnia 12 grudnia 1983 r., sygn. akt IIA 1302/83, ONSA 1983, nr 2, poz. 106; wyrok WSA z dnia 18 sierpnia 2015 r., sygn. akt II SA/Kr 703/15, Lex 1787726.

¹⁵ Wyrok NSA z dnia 26 stycznia 2006 r., sygn. akt. II OSK 459/05, Lex nr 206473.

¹⁶ S. Waltoś, *Proces karny, zarys systemu*, Warszawa 1996, s. 237.

¹⁷ T. Grzegorzczak, J. Tylman, *Polskie postępowanie karne*, Warszawa 2001, s. 237.

¹⁸ S. Waltoś, *Proces karny...*, s. 237.

¹⁹ Wyrok NSA z dnia 4 września 1981 r., sygn. akt II SA 52/81, Nr 2, poz. 83, Lex nr 9636.

²⁰ T.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1844 ze zm.

w całym toku postępowania dowodowego. Zapewnia jej to wpływ na ustalenie stanu faktycznego, a przez to także na stosowanie normy prawa materialnego lub procesowego²¹. Istotną rolę powyższej zasady dla ochrony praw strony podnosi się również w orzecznictwie sądowym. W tej kwestii wypowiedział się NSA w wyroku z dnia 13 lutego 1986 r., który stwierdził: „stosownie bowiem do art. 10 § 1, art. 79 i 81 k.p.a., organ prowadzący postępowanie jest obowiązany zapewnić stronom czynny udział w każdym stadium postępowania, w tym zawiadomić strony o miejscu i terminie przeprowadzenia dowodu z biegłych, umożliwić im udział w przeprowadzeniu tego dowodu, zadawanie pytań biegłemu i składanie wyjaśnień, okoliczność faktyczna zaś może być uznana za udowodnioną, jeżeli strona miała możliwość wypowiedzenia się co do przeprowadzonych dowodów. Zachowanie tych wymagań nie jest pozostawione uznaniu organu, lecz stanowi jego bezwzględny obowiązek, niezależnie od treści i wagi przeprowadzonego dowodu. Jeżeli zatem przeprowadzony dowód dotyczy okoliczności faktycznych, istotnych dla rozstrzygnięcia sprawy, to naruszenie powyższych obowiązków stanowi naruszenie przepisów postępowania administracyjnego, które [...] miało istotny wpływ na wynik sprawy”²². Powyższa kwestia znajduje również swoje rozwinięcie w art. 78 § 1 k.p.a. stanowiącym o powinności uwzględnienia żądania strony dotyczącego przeprowadzenia dowodów lub w czasie rozprawy. NSA w wyroku z dnia 1 lutego 1982 r. wskazał istotę przedmiotu dowodu, stwierdzając, iż „przedmiotem dowodu musi być okoliczność mająca prawne znaczenie dla rozstrzygnięcia sprawy (art. 78 § 1 k.p.a.), a więc dotycząca przedmiotu sprawy i mająca znaczenie prawne dla rozstrzygnięcia sprawy. Organ administracyjny może nie uwzględnić żądania strony, jeżeli nie zostało zgłoszone w toku przeprowadzania dowodów lub w czasie rozprawy tylko w przypadku, gdy żądanie to dotyczy okoliczności już stwierdzonych innymi dowodami. Jeżeli natomiast dowody, których żąda strona, mają znaczenie dla sprawy, to spóźnione żądanie nie powinno być oddalone”²³. Ponadto strona powinna być zawiadamiana o miejscu i terminie przeprowadzenia dowodu ze świadków, biegłych lub oględzin na siedem dni przed terminem (art. 79 § 1 k.p.a.). Czynny udział stron w postępowaniu zapewniają m.in. następujące uprawnienia stron: prawo wglądu do akt sprawy (art. 73 § 1–3 oraz 74 § 1–2 k.p.a.), prawo zgłaszania wniosków dowodowych (art. 75 § 1–2, 78 § 1, 90 § 2 pkt 1, 95 § 1 k.p.a.).

Prawidłowe ustalenie faktów dotyczących danej sprawy administracyjnej ma istotne znaczenie w dalszych czynnościach organu, zmierzających do jej załatwienia. Wyciąganie konsekwencji prawnych w stosunku do strony musi opierać się na faktach uznanych za udowodnione. W myśl art. 80 k.p.a. okoliczność faktyczna może zostać uznana za udowodnioną, jeżeli strona miała możliwość wypowiedzenia się co do przeprowadzonych dowodów, chyba że zachodzą okoliczności, o których mowa w art. 10 § 2 k.p.a. Naruszenie przytoczonych przepisów,

²¹ R. Suwaj, *Judycjalizacja postępowania administracyjnego*, Warszawa 2009, s. 214.

²² Wyrok NSA z dnia 13 lutego 1986 r. sygn. akt. II SA 2015/85, Lex nr 9870; wyrok WSA z dnia 9 grudnia 2008 r., sygn. akt I SA/Kr 647/08, Lex nr 539149.

²³ Wyrok WSA z dnia 9 września 2015 r., sygn. akt II SA/Rz 307/15, Lex nr 1810909.

a zwłaszcza wynikającej z art. 77 § 2 k.p.a. zasady ciężaru dowodowego poprzez próby przerzucenia go na strony postępowania stanowiło jedną z najczęściej występujących w praktyce przyczyn uchylenia decyzji przez NSA²⁴.

Organ prowadzący postępowanie dowodowe ma pełną swobodę w zakresie dobierania środków dowodowych. Zgodnie z art. 77 § 2 k.p.a. może w każdym stadium postępowania zmienić, uzupełnić lub uchylić swoje postanowienie dotyczące przeprowadzenia dowodu. NSA w wyroku z dnia 12 grudnia 1983 r. stwierdził, że „obowiązek dokonania oceny poszczególnych dowodów polega m.in. na sprawdzeniu z punktu widzenia zasad logiki i zasad doświadczenia życiowego, prawidłowości rozumowania przy dokonywaniu dowodzenia”²⁵.

Zasadę swobodnej oceny dowodów wiąże się z obowiązkiem uzasadnienia zajętego stanowiska (art. 107 § 3 k.p.a.) oraz możliwością skorygowania błędów w ramach kontroli instancyjnej. Nie oznacza to jednak, że organ administracyjny jest skrepowany regułami dowodowymi, choć niewątpliwie powoduje, że ocena dowodów nie jest w pełni swobodna. Jest to rozwiązanie zamierzone, gdyż chodzi o to, by zagwarantować organowi swobodę, bez możliwości dokonywania dowolnej oceny. Dowolność oceny ogranicza obowiązek z art. 107 § 3 k.p.a., zgodnie z którym organ procesowy jest obowiązany w decyzji uzasadnić swoje rozstrzygnięcie, wskazując fakty, które uznał za udowodnione, dowody, na których się oparł, oraz przyczyny, z powodu których innym dowodom odmówił wiarygodności i mocy dowodowej²⁶.

Należy jednocześnie podkreślić, że postępowanie dowodowe przeprowadza organ właściwy do orzekania w danej sprawie lub w drodze pomocy prawnej inny organ, który udziela pomocy. Nie jest zatem możliwe przeprowadzenie postępowania dowodowego przez inne podmioty do tego nieuprawnione, gdyż stanowi to pogwałcenie reguł rządzących postępowaniem administracyjnym. Tak też stwierdził NSA w wyroku z dnia 12 czerwca 1990 r.²⁷ Postępowanie dowodowe przed sądami administracyjnymi może być prowadzone w bardzo ograniczonym zakresie. Zgodnie art. 106 § 3 ustawy z dnia 30 sierpnia 2002 r. prawo o postępowaniu przed sądami administracyjnymi (dalej: p.p.s.a.)²⁸ sąd może z urzędu lub na wniosek stron przeprowadzić dowody uzupełniające z dokumentów, jeżeli jest to niezbędne do wyjaśnienia istotnych wątpliwości i nie spowoduje nadmiernego przedłużenia postępowania w sprawie²⁹. W myśl art. 106 § 5 p.p.s.a. do postępowania dowodowego stosuje się odpowiednio przepisy ustawy z dnia 17 listopada 1964 r. Kodeks postępowania cywilnego (dalej: k.p.c.)³⁰. Odesłanie to dotyczy przepisów art. 233 § 1, 244 § 1, 245 oraz 248 § 1–257 k.p.c.

²⁴ L. Żukowski, R. Sawuła, *Postępowanie administracyjne*, Warszawa 2004, s. 101.

²⁵ Wyrok WSA z dnia 12 sierpnia 2015 r., sygn. akt ISA/Sz 420/15, Lex 1813796.

²⁶ K. Muzyczka, *Normy procesowego prawa administracyjnego jako gwarancje uprawnień strony w postępowaniu administracyjnym*, w: *Rola administracji w państwie demokratycznym*, pod red. W. Majewskiego, Bydgoszcz 2013, s. 122.

²⁷ Wyrok NSA z dnia 12 czerwca 1990 r., sygn. akt SA/Gd 415/9 niepubl.

²⁸ T.j. Dz. U. z 2015 r. poz. 1311 ze zm.

²⁹ B. Sygit, *Kwestie dowodowe w kodeksie postępowania administracyjnego*, „Samorząd Terytorialny”, 7–8(1999), s. 124–133.

³⁰ T.j. Dz. U. z 2016 r. Nr 21 poz. 195 ze zm.

3. Zakończenie

Postępowanie dowodowe jest niezwykle ważną i trudną do przeprowadzenia częścią postępowania administracyjnego. Składa się ono z wielu powiązanych ze sobą stadiów. Postępowanie to zmierza do ustalenia stanu faktycznego sprawy, na którego podstawie wydawana jest decyzja administracyjna, kształtująca prawa bądź obowiązki strony postępowania. Postępowanie dowodowe jest podstawą wydania decyzji, dlatego też musi być przeprowadzone bardzo dokładnie. Przede wszystkim cała procedura postępowania dowodowego musi się opierać na przepisach wskazanych w kodeksie postępowania administracyjnego, następnie według wskazówek prawa materialnego oraz na domniemaniach przyjętych przez doktrynę. Ściśle wskazane w kodeksie wytyczne dotyczące przeprowadzania postępowania dowodowego mają za zadanie nakierować organ administracyjny na prawidłowy wybór środków dowodowych oraz na użycie niezbędnych instytucji w celu ustalenia stanu faktycznego danej sprawy. W postępowaniu wyjaśniającym nie ma miejsca na żadne nieścisłości, które mogłyby wynikać z niedokładnego przeprowadzenia dowodów przez organ administracyjny. Organ ten powinien wykazać właściwą inicjatywę w trakcie przeprowadzania postępowania administracyjnego, bowiem nierzadko od jego uznania zależy, jakie będą przeprowadzane czynności, a także, z jakich dowodów będzie korzystał, by wyjaśnić stan faktyczny. Od rzetelności organu administracyjnego zależy sytuacja prawna strony, dlatego też powinien on dołożyć wszelkich starań, by sprawa została wyjaśniona w sposób niebudzący zastrzeżeń i sprawiedliwie oceniono stan rzeczywisty sprawy. Na straży przestrzegania przepisów wskazanych w k.p.a., dotyczących przeprowadzenia postępowania dowodowego, stoją zasady ogólne postępowania administracyjnego, także wskazane w kodeksie. Zasady te wskazują, jakie nadrzędne wartości oraz prawa powinny być uwzględniane przez organ podczas postępowania, by prowadziło ono do prawidłowego rozstrzygnięcia z uwzględnieniem stanu faktycznego sprawy.

PRINCIPLE OF OBJECTIVE TRUTH IN ADMINISTRATIVE EVIDENTIAL PROCEEDING

SUMMARY

Public administration bodies are obliged to take all the steps required for a accurate explanation of the facts. According to the concretization of the principle of objective truth, the public authority is obliged to exhaustively collect and consider all the evidence.

KEY WORDS: evidence, source of evidence, evidence proceeding, expert, party